

Κρήτη

Αριθμός φύλλου 4053 • Τιμή 1 €

Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου 2014

MINOAN LINES

a Grimaldi Group company

H/S/F KNOSSOS PALACE & H/S/F FESTOS PALACE

καθημερινές αναχωρήσεις

ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ & ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΟ

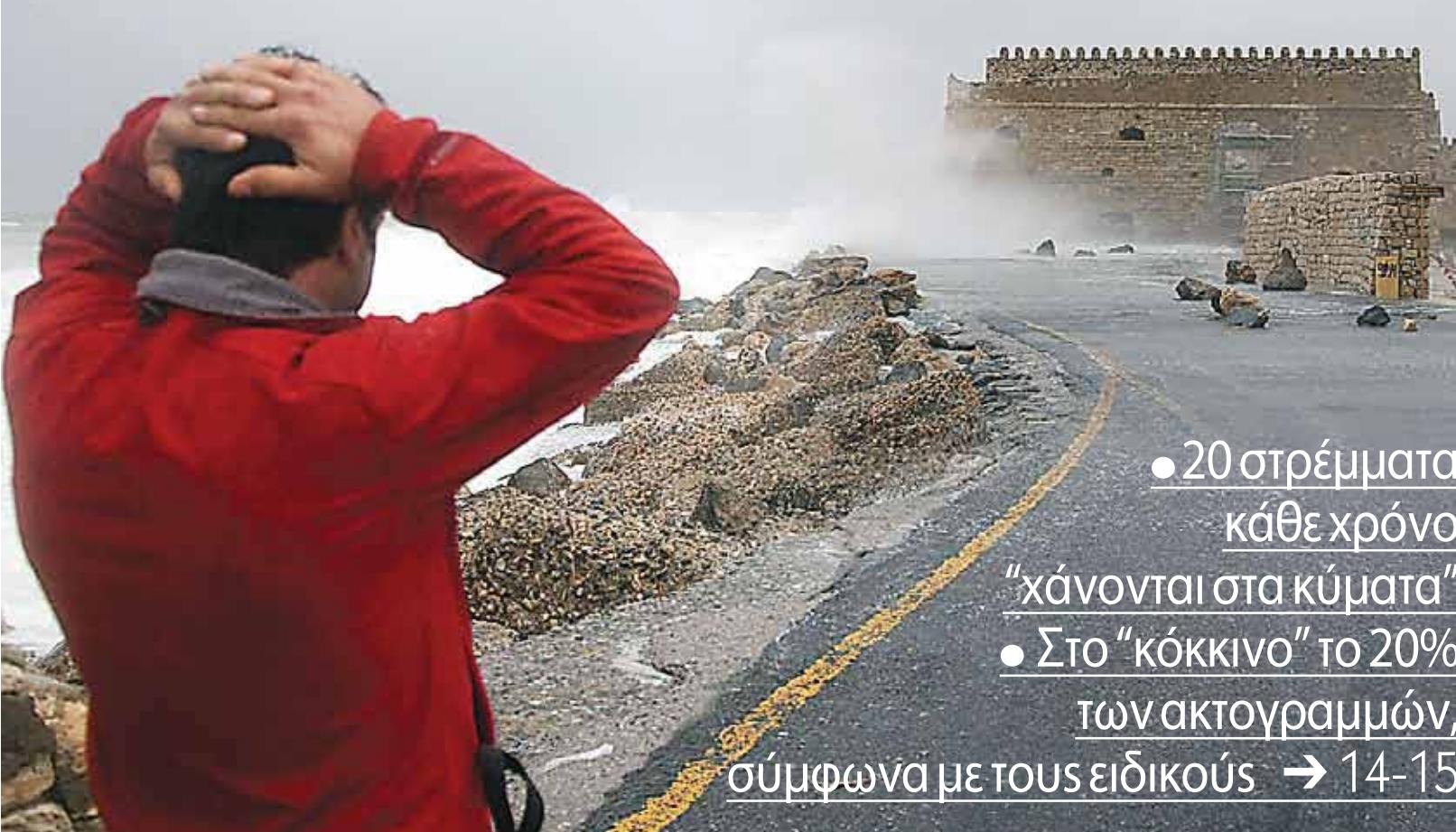
... με τα πολυτελέστερα Cruise Ferries της Ελλάδας!

www.minoan.gr

www.neakriti.gr

Μικραίνει κάθε χρόνο η Κρήτη λόγω της διάβρωσης

ΜΑΣ «ΤΡΩΕΙ» Η ΘΑΛΑΣΣΑ

● 20 στρέμματα
κάθε χρόνο

- “χάνονται στα κύματα”
- Στο “κόκκινο” το 20%
των ακτογραμμών,
σύμφωνα με τους ειδικούς → 14-15

ΧΗΜΙΚΑ → 8

Για την καταστροφή των επικίνδυνων υλικών στη Μεσόγειο

14 ΧΩΡΕΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΝΤΑΙ

ΒΙΑΝΝΟΣ → 2

Καταστρέφουν τα
πάντα αιγοπρόβata
δίχως επιτήρηση

ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΕΙΟ → 10

Βολές από Δήμος
Περιφέρεια για τις
κακοτεχνίες στο έργο-
Πορεία των μαθητών

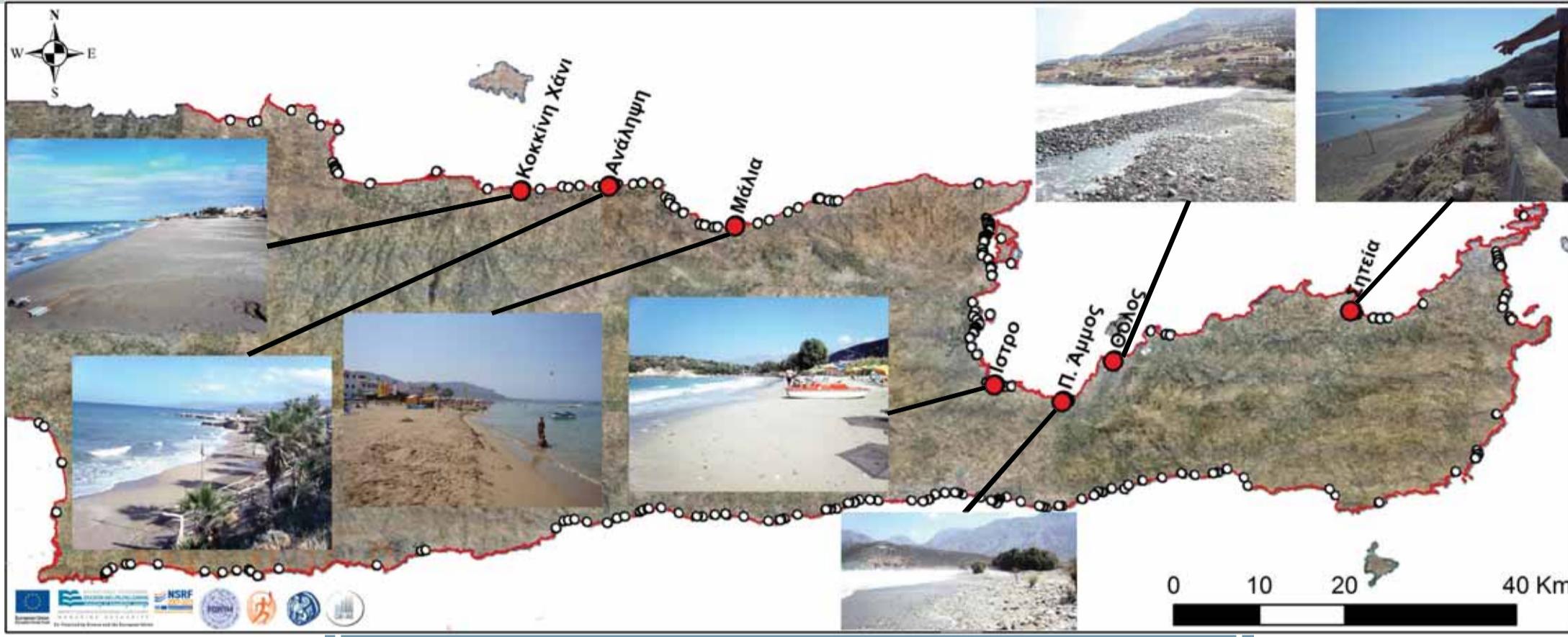
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ → 9

180.000 ασφαλισμένοι
δίχως περίθαλψη και
παροχές λόγω του...
κλεισίματος-εξπρές

ΠΑΙΡΝΕΙ ΑΛΕΙΑ → 11

Στο Ρέθυμνο το πρώτο
υδατοδρόμιο που θα
φιλοξενήσει πτήσεις
αυτό το καλοκαίρι

ΤΟΥ **ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΟΥΝΤΟΥΦΑΡΗ**

Το 20% της συνολικής ακτογραμμής της ανατολικής Κρήτης βρίσκεται στο κόκκινο λόγω της διάβρωσης από παράκτιες κατασκευές που βρίσκονται δίπλα τους. Τοίχοι, δρόμοι, άστοκες παρεμβάσεις έχουν το τίμπανό τους, το οποίο οι περισσότεροι παραγνωρίζουμε προσπερνώντας το αδιάφορα, όπως με μύρια όσα άλλα θέματα, ειδικά όσον αφορά στο περιβάλλον.

Δεν περνούν όμως αφήφιστα από τους Κρητικούς επιστήμονες που α-κτινογραφούν τις ακτές της ανατολι-κής Κρήτης προσπαθώντας να δουν μέχρι και στην παραμικρή λεπτομέ-ρεια το πρόβλημα και να προτείνουν λύσεις προτού έρθει η ώρα του “λογα-ριασμού” που θα ζητήσει η ίδια η φύ-ση. Και τότε θα είναι πια πολύ αργά.

Χάνουμε ίόγα διάβρωσης τις ακτές μας

Τα πρώτα συγκλονιστικά πορίσματα από τη μελέτη που διενεργείται στην ανατολική Κρήτη με τη συμμετοχή του Εργαστηρίου Παράκτιας Έρευνας του Ινστιτούτου Υπολογιστικών Μαθηματικών του ΙΤΕ

ότι η ανακοπή της αναρρίχησης των μεγάλων κυματισμών, ιδιαίτερα σε φουσκοθαλασσιά, που προκαλούν αυτές οι παρεμβάσεις, έχει σαν αποτέλεσμα την ολική διάβρωση των παραλιών και τελικά την υποσκαφή και καταστροφή των ίδιων των κατασκευών, όπως για παράδειγμα έχει ήδη συμβεί στην περιοχή Κοκκίνη Χάνι, στο λιμάνι Χερσονήσου και στο Μακρύ Γιαλό.

Άστοχα έργα

Επίσης από τις μελέτες με επιτόπια αυτοψία επισημάνθηκε ότι έργα προστασίας, όπως πρόβολοι και μόλοι, κάθετοι στην ακτογραμμή, έχουν μερική έως πλήρη αυτοχία, με χαρακτηριστική περίπτωση την παραλία στου Κοκκίνην το Χάνι. Εξαιρετικό ενδιαφέρον έχει η διαπίστωση ότι τα τεχνικά έργα στην ακτογραμμή επιφρέαζουν ουσιαστικά και άμεσα παραλιακές περιοχές και τις αποίει καταγέννων. Και έτσι

συμβαίνει και σε άλλες αντίστοιχες περιπτώσεις, οι ανθρώπινες παρεμβάσεις συχνά λειτουργούν υπέρ των μηχανισμών διάβρωσης, αν δεν έχουν σχεδιαστεί βάσει προσεκτικής μελέτης. Έτοιμη καθίσταται απαραίτητο για το σχεδιασμό και την κατασκευή παράκτιων έργων να γίνεται διερεύνηση της επίδρασής τους σε μία ευρύτερη περιοχή γύρω από αυτά.

Βρωση, αλλά έχει ήδη αρχίσει να πληρώνει το βαρύτιμη μα. Με το “λογαριασμό” να γυρίζει αργά ή γρήγορα σε ειδικά.

Το πρόγραμμα
Καθώς ο διάβρωση τα τελευταία χρόνια έχει λάβει τη μορφή φυσικής καταστροφής, συνεπικουρούμενη από τη φύση μέσω της κλιματικής αλλαγής, αλλά και τον ανθρώπινο παράγοντα μέσω τεχνικών παρεμβάσεων, η μελέτη που γίνεται στην ανατολική Κρήτη έχει βαρύνουσα σημασία. Στα πλαίσια του μεγάλου έργου που βρίσκεται σε στάδιο εξέλιξης με το όνομα “AKTAIA”, εφαρμόζεται μια αυστηρά επιστημονική προσέγγιση, με καινοτόμες μεθόδους και τεχνολογίες υψηλής αξιοποίησης, για τη διερεύνηση, την κατανόηση και την ποσοτικοποίηση του φαινομένου της διάβρωσης, καθώς και το πωδιασμό (επόπεια) σημαντικών προστατευόμενων αρχαιοτήτων.

τευτικών και διορθωτικών παρεμβάσεων στην ακτογραμμή. Οι επιστήμονες με το συνδυασμό μαθηματικών μοντέλων προσομοίωσης, εποχικών μετρήσεων πεδίου και δεδομένων απάτηλεπισκόπων είναι σε θέση να διαπιστώσουν με ακρίβεια πόσο ευάλωτες είναι οι παραλιακές ζώνες στη διάβρωση και να δουν το πρόβλημα στη ρίζα του. Και αυτή ακριβώς είναι και γενικαίτερα την μεθόδου που χρησιμοποιείται, δηλαδή ο συνδυασμός της υπολογιστικής προσομοίωσης του φαινομένου της διάβρωσης και της πληροφορίας από εργασίες πεδίου και επιπτικά όργανα παρακολούθησης (επίγεια και μπ).

Ολα αυτα υλοποιουνται στο πλαίσιο του έργου "AKTAIA", που έχει στόχο την ποσοτικοποίηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών της ανατολικής Κρήτης μέσα από το πρόσμα της κλιματικής αλλαγής, μιας και η Μεσόγειος θεωρείται μια περιοχή-κλειδί για τις επιπτώσεις.

Θυλακού και ακτες
Για να συνειδητοποιηθεί

Πα να συντοποιούσε με ποδοσφαρό είναι το πρόβλημα της διάβρωσης και κυρίως οι συνέπειές της αρκεί να σκεφτούμε πόσο μεγάλη οπιμασία έχουν στη ζωή και την ανάπτυξη του νησιού μας. Η Κρήτη ως νησιωτική περιφέρεια έχει νομοτελειακά στρέψει το βλέμμα της στη θάλασσα καθώς οι πιο σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες είναι επικεντρωμένες στην παράκτια περιοχή. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς πόσο βαρύτητα έχει ο τουρισμός για την Κρήτη, που φυσικά επικεντρώνεται κοντά στις παραλίες, πόσο πυκνοκατοικημένες είναι οι παράκτιες πόλεις και περιοχές και πόσο σημαντικές για όλους μας ως διαφυγή από την καθημερινότητα τους καλοκαιρινούς και όχι μόνο μήνες. Η προσβασιμότητα στην ηπειρώτη στηρίζεται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό για μεταφορές, εμπόριο κ.ά. στα λιμάνια. Η τουριστική δραστηριότητα και ανάπτυξη υλοποιείται κατά βάση στις παραλίες, έχουμε δηλ. κυρίως παράκτιο τουρισμό. Οι ατομικές δραστηριότητες των κατοίκων, όπως π.χ. εργασία και αναψυχή, επίσης λαμβάνουν χώρα στην παράκτια περιοχή μιας και τα μεγαλύτερα οικιστικά κέντρα είναι στην παραλία. Γενικά υπάρχει

Μια μεγάλη ομάδα επιστημόνων, αποτελούμενη από ειδικούς επιστήμονες διεθνούς αναγνώρισης, συνεργάζεται για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διάβρωσης των ακτών.

κίνησης της παράκτιας περιοχής της Κρήτης, με νέες επενδύσεις σε υποδομές και λοιπά έργα. Το προφίλ των δράσεων που σχετίζονται με τη θάλασσα και τις ακτές δεν μπορεί να ειδωθεί ξέχωρα από τη γεωμορφολογία της Κρήτης.

Γεωμορφολογία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, οι βραχώδεις απόκρημνες ακτές έχουν συνολικό μήκος περί τα 750 χλμ. και αποτελούν το 70% ακτογραμμής της ανατολικής Κρήτης. Οι αφμάδεις (έως και χαλικώδεις) παραλίες, όπου κατά βάση αναπτύσσονται η τουριστική δραστηριότητα και η αναψυχή των πολιτών, καταλαμβάνουν περί το 20% της ακτογραμμής, δηλ. περί τα 200 χλμ. Είναι ενδιαφέρον να οπειωθεί ότι λιμάνια, μαρίνες και βραχίονες, δηλαδή τεχνητή ακτογραμμή, προσθέτουν περί τα 70 χλμ. στη φυσική ακτογραμμή, δηλ. το 7% του συνόλου της.

Ο.Κ. Νίκος
Καμπάνης.

ανθρωπογενών παρεμβάσεων. Αντίστοιχη καταγραφή δεν έχει γίνει σε άλλες παράκτιες περιοχές της Ελλάδας.

Μετρήσεις

Από την επιστημονική ομάδα επιλέχθηκαν 93 παραλιακές περιοχές στις οποίες πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες μετρήσεις. Σε 82 από αυτές καταγράφηκε αφμάδεις ή χαλικώδεις υλικό, ενώ σε 11 είναι βραχώδεις ακτές, που πιθανότατα έχουν υποστεί έντονη διάβρωση. Υπαρξη τεχνικών έργων καταγράφηκε σε 20 από αυτές τις περιοχές. Οι μορφές παρεμβάσεων που καταγράφηκαν είναι κατά κύριο λόγο λιμάνια, μαρίνες και αλιευτικά καταφύγια, οικιστική ανάπτυξη επί του αιγιαλού και παρεμβολές στη φυσική ροή των ρεμάτων (και κατά συνέπεια των ιζημάτων που μεταφέρουν από την ξηρά προς τη θάλασσα).

Χαρτογράφηση

Τα τελευταία δύο χρόνια, στα πλαίσια του προγράμματος "AKTAIA", έχει υλοποιηθεί η πρώτη γεωμορφολογική χαρτογράφηση της ακτογραμμής της ανατολικής Κρήτης, που είναι κύριο προαπαιτούμενο για την εκτίμηση της διάβρωσης σε μια περιοχή, καθώς και των λεκανών απορροής των κυριότερων ποταμών και χειμάρρων. Κατά προτεραιότητα χαρτογραφήθηκαν παραλίες αναψυχής και τουριστικών δραστηριοτήτων. Οι εργασίες πεδίου περιελάμβαναν χερσαία τοπογραφική αποτύπωση, υποθαλάσσια βυθομετρική αποτύπωση, προσδιορισμό του υλικού της παραλίας, δειγματοληψία χερσαίων και υποθαλάσσιων δειγμάτων και επιστημονική φωτογράφιση για τον προσδιορισμό των

ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ Εξαφανίζονται 20 στρ. παραλίας

Ανησυχητικά στοιχεία για τη διάβρωση των παραλιών στην Κρήτη παρουσιάστηκαν χθες από τον καθηγητή του Π.Κ. Κώστα ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΝΟΜΙΚΟΥ

Συνολάκη, στο πλαίσιο ομιλίας του για τη διάβρωση των παραλιών και τους τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου.

Όπως χαρακτηριστικά υποστήριξε, λόγω της διάβρωσης μόνο στο Βόρειο άξονα του νησού χάνονται κάθε χρόνο 20 στρέμματα παραλίας. Με δεδομένο ότι ο χώρος αυτός είναι κατεχόχην τουριστικός, αυτό συνεπάγεται οικονομική αιμορραγία, καθώς σε αυτές τις εκτάσεις αναπτύσσεται πλήθος τουριστικών δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με στοιχεία που επικαλέστηκε ο καθηγητής, το μήνα Αύγουστο το τουριστικό εισόδημα στην Κρήτη ήταν 500 εκατομμύρια ευρώ, που αντιστοιχεί στο ένα τέταρτο του τουριστικού εισοδήματος της χώρας αυτό το μήνα. Η πλειοψηφία των επισκεπτών του Αυγούστου, σύμφωνα πάντα με τον κ. Συνολάκη, επιλέγει προορισμούς με παραλίες. Το μεγαλύτερο πρόβλημα διάβρωσης στο νησί παρατηρείται στο κομμάτι από το Κολυμπάρι μέχρι και το Πλατανιά, ενώ σημαντικό πρόβλημα διάβρωσης παρατηρείται ακόμα και σε παραλίες της πόλης των Χανίων, με μια από αυτές στην περιοχή Χονολουλού των Χανίων να έχει καθεί τελείωσα. Στο πλαίσιο μελετών που γίνονται ώστε να εντοπιστούν τα αίτια της διάβρωσης, μπορεί να πάντα μετρητές που έχουν ποντιστεί στον κόλπο των Χανίων κατέγραψαν τον Ιανουάριο του 2014 κύματα ύψους 7,5 μέτρων, ενώ ο μεγαλύτερος κυματισμός το 2013 ήταν μόλις 4,5 μέτρα.

@ www.neakriti.gr

Στα πλαίσια του έργου "AKTAIA" εφαρμόζεται μια αυστηρά επιστημονική προσέγγιση, με καινοτόμες μεθόδους και τεχνολογίες υψηλής αξιοπιστίας.

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

Πρωτοποριακή μέθοδος οπτικής παρακολούθησης

Η έρευνα γίνεται στα πλαίσια του έργου "AKTAIA", το οποίο βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και χρηματοδοτείται αυτήν τη συνεργασία.

Για την επίσημη παρακολούθηση των μεταβολών της παραλιακής ζώνης έχει γίνει εγκατάσταση και συνδυασμένη λειτουργία πολλών καταγραφικών οργάνων υψηλής ευκρίνειας (κάμερες συνεχούς παρακολούθησης της ακτογραμμής, μετρητές ύψους θαλάσσιας στάθμης, παλιρροιογράφοι, κυματογράφοι, ρευματογράφοι και αυτόνομοι μετεωρολογικοί σταθμοί) στην Αμμουδάρα και στο Κουτσουνάρι. Η τεχνική της παράκτιας απεικόνισης με διαδικτυακές κάμερες είναι πρωτοποριακή μέθοδος παρακολούθησης της διάβρωσης και εφαρμόζεται για πρώτη φορά επιτυχώς στις περιοχές αυτές. Η πρώτη παρακολούθηση γίνεται την ημέρα και μέσω ίντερνετ ένας κεντρικός υπολογιστής λαμβάνει τα δεδομένα από το πεδίο, όπου μαθηματικοί αλγόριθμοι επεξεργάζονται την εικόνα από τις βιντεοκάμερες, ανιχνεύοντας τις μεταβολές της ακτογραμμής, και θέσεις και ένταση κάθετων ρευμάτων διαφυγής. Η τελευταία μάλιστα είναι μια ιδιαίτερως σημαντική πληροφορία για οριοθέτηση ασφαλούς κολύμβησης. Η πλήρης αυτοματοποίηση, χωρίς ανθρώπινη καθοδήγηση του συγκεκριμένου συστήματος, της ψηφιακής αναπαραγωγής με μεγάλη ακρίβεια της ακτογραμμής, είναι μια μεγάλη πρόκληση διεθνώς και το καθιστά πρωτοποριακό στο είδος του. Οι εργασίες πεδίου και ιοπτική παρακολούθησης αποφέρουν ένα μεγάλο όγκο πληροφορίας (αυτό που στη σύγχρονη γλώσσα της πληροφορικής ονομάζεται big data), με ρυθμό 3-4 Terabytes/έτος, την οποία επεξεργάζονται ειδικά υπολογιστικά περιβάλλοντα μεγάλου δυναμικού.

Τα επεξεργασμένα δεδομένα τροφοδοτούν υδροδυναμικές προσομοιώσεις για τις επιλεγμένες περιοχές, που προβλέπουν τις επιπτώσεις της διάβρωσης σε θαλάσσια περιοχές. Η επεξεργασμένη πληροφορία που προκύπτει δημιουργεί μία βάση δεδομένων μεγάλης επιχειρησιακής αξίας για την ανατολική Κρήτη. Μία σημαντική επίσης πρόκληση για την επιπτήση ολοκλήρωσης του έργου "AKTAIA" είναι η εκτίμηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών αποτίμωσηών της, που αποτελείται από την ανατολική Κρήτη, την Περιφέρεια Κρήτης, καθώς και στην παραλία της Σητείας και Μακρύ Γιαλού, για τη Δήμο Σητείας, και έχει ήδη ολοκληρωθεί αντίστοιχη μελέτη για τη δυτική παραλία του Ρεθύμνου, για τη Δήμο Ρεθύμνου. Το έργο "AKTAIA" ξεκίνησε το Μάρτιο του 2011, έχει διάρκεια 36 μήνες και προϋπολογισμό 653.000 ευρώ, που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ-II)". Η ερευνητική ομάδα του Τομέα Γεωγραφίας και Κλιματολογίας του ΕΠΚΑ, με συντονιστή τον καθηγητή Σεραφείμ Πούλο, επιμελήθηκε την πρώτη γεωμορφολογική χαρτογράφηση της ακτογραμμής στην ανατολική Κρήτη, καθώς επίσης και των λεκανών απορροής των κυριότερων ποταμών και κειμάρρων. Οι υδροδυναμικές προσομοιώσεις για τις πιλοτικές περιοχές, προετοιμάσια των απαραίτητων δεδομένων και η χρήση των προβλέψεων για τη βαθμονόμηση του συστήματος οπτικής παρακολούθησης πραγματοποιούνται στο Εργαστήριο Παράκτιας Έρευνας του ΙΥΜ-ΙΤΕ, από την ερευνητική ομάδα του διευθυντή Έρευνας Νίκου Καμπάνη, όπου παράλληλα ο δρ. Γιώργος Αλεξανδράκης και ο οικονομολόγος, καθ. Κώστας Μανασάκης, αναπτύσσουν δείκτες εκτίμησης των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην παράκτια ζώνη.

«ΑΚΤΑΙΑ»

Το μεγάλο έργο και η ερευνητική ομάδα

Οι επιστήμονες με το συνδυασμό μαθηματικών μοντέλων προσομοίωσης, εποχικών μετρήσεων πεδίου και δεδομένων από τηλεπισκόπηση είναι σε θέση να διαπιστώσουν με ακρίβεια πόσο ευάλωτες είναι οι παραλιακές ζώνες στη διάβρωση.

Η συμμετοχή στ